

Το άγχος της γυναίκας για την εμφάνιση της μεγαλώνει.

Συνέντευξη στη δημοσιογράφο Μελίνα Γεροδήμου (Ανεξάρτητος Τύπος της Ηπείρου 20-21/7/2002)

Δημοσιογράφος: Οι διαταραχές διατροφής επιδρούν καταστροφικά στη ζωή της οικογένειας, προσβάλλουν δε σχεδόν αποκλειστικά γυναίκες εφηβικής και μετεφηβικής ηλικίας. Σύμφωνα μάλιστα με μια έρευνα που έγινε στα σχολεία του Νομού Ιωαννίνων το 1994 υπό την αιγίδα της ψυχιατρικής κλινικής του Πανεπιστημίου, προέκυψε ότι το 25% των μαθητριών λυκείου είχε παθολογικό πρόβλημα πρόσληψης τροφής. Το άγχος της σύγχρονης γυναίκας για την εμφάνιση της συνεχώς μεγαλώνει και η βιομηχανία ομορφιάς ανθεί. Στις ερωτήσεις μας απαντά ο κ. Φώτης Μωρόγιαννης, διδάκτωρ ψυχίατρος, μέλος της βρετανικής εταιρείας διαταραχών διατροφής και του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τις διαταραχές διατροφής.

Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι ολοένα και περισσότερο αυξάνει η ανησυχία των γυναικών για την εμφάνισή τους;

Φ.Μωρόγιαννης: Σήμερα υπάρχει μια βιομηχανία καλλιέργειας του σώματος η οποία συνεχώς μεγαλώνει και κατακτά όλο και περισσότερους πελάτες. Η βιομηχανία διαμόρφωσης φυσικής ομορφιάς είναι φαινόμενο που παρουσιάστηκε τα τελευταία είκοσι χρόνια στην Ευρώπη και την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα, ενώ στην επαρχία είναι πολύ πρόσφατο φαινόμενο. Δίαιτες κάνουν σχεδόν όλες οι γυναίκες, το ανησυχητικό όμως είναι ότι σύμφωνα με σχετικές μελέτες, τα 2/3 είναι νεαρές γυναίκες που έχουν φυσιολογικό βάρος.

Το λεγόμενο lifestyle προκαλεί άγχος για την εμφάνιση και οδηγεί σε δίαιτες σε μια προσπάθεια αυτοελέγχου κυρίως και όχι απόκτησης υγιεινών συνηθειών.

Δημοσιογράφος: Η σύγχρονη γυναίκα που διαθέτει παραπάνω κιλά από το φυσιολογικό, θεωρείται ότι αδιαφορεί;

Φ.Μωρόγιαννης: Θεωρείται ότι αδιαφορεί για το ότι είναι γυναίκα, για τη σεξουαλικότητα, την καριέρα, την ανταγωνιστικότητα.

Υπάρχει μάλιστα η τάση να συνδεθούν η εμφάνιση με την αυτοεκτίμηση. Η μόδα τονίζει ότι μέσα από την εκτέλεση του σώματος θα αυξηθεί και η αυτοεκτίμηση της γυναίκας, είναι όμως άσχετα μεταξύ τους. Το κοινωνικοπολιτικό φαινόμενο που επενδύει πολύ, ως επιχείρηση, στο γυναικείο σώμα, συνδέει σκοπίμως τα δυο φαινόμενα με ένα μηχανισμό προπαγάνδας. Πάντως σε κάποιες ακραίες περιπτώσεις παχυσαρκίας, υπάρχει σαφώς επίπτωση στην αυτοεκτίμηση της γυναίκας.

Δημοσιογράφος: Που απευθύνονται συνήθως οι γυναίκες όταν επιθυμούν να χάσουν βάρος;

Φ.Μωρόγιαννης Όσες δεν καταφεύγουν στα κέντρα αδυνατίσματος, απευθύνονται στα περιοδικά και τα ένθετα εφημερίδων ή υιοθετούν συμβουλές από τις φίλες τους. Είναι εντυπωσιακό ότι ακόμα και γυναίκες λαϊκών τάξεων απευθύνονται σε κέντρα αδυνατίσματος, σήμερα άλλωστε με τον εύκολο δανεισμό έχουμε γίνει σχεδόν όλοι πλούσιοι ή το ίδιο πλούσιοι.

Δημοσιογράφος: Ποια συμβουλή θα δίνετε στις γυναίκες;

Φ.Μωρόγιαννης: Να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να αντιμετωπίσουν εαυτούς ως προσωπικότητες, ως ατομικότητες. Οδεύουμε σε ένα νέο διχασμό σώματος –ψυχής, ενώ το είχαμε ξεπεράσει και αυτό σηματοδοτεί ένα γενικότερο διχασμό των ανθρώπων, μιας και οι γυναίκες είναι το πιο δυναμικό και το πιο παραγωγικό τμήμα της οικογένειας, της κοινωνίας, των ανθρώπινων σχέσεων.

Ο σπουδαίος συναισθηματικός ρόλος τους στην ανατροφή των παιδιών, την ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων και την ανάπτυξη εστιών παρακάμπτεται, αφού η προπαγάνδα την έχει να κινείται μονοδιάστατα.

Δημοσιογράφος: Πώς μπορεί να αλλάξει άποψη;

Φ.Μωρόγιαννης: Είναι πολύ δύσκολο, εκείνο όμως που θα μπορέσει να την κάνει να αντισταθεί είναι η παιδεία της. Θα πρέπει να δει τι σήμαινε γυναίκα από τους αιώνες, να δει τον πραγματικό της ρόλο σε όλες τις εποχές, ρόλος που είχε αναφορικότητα στην κοινωνία, στους θεσμούς και στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Δημοσιογράφος: Στις ψυχιατρικές διαταραχές διατροφής κατατάσσονται η ψυχογενής ανορεξία και η ψυχογενής βουλιμία. Προσβάλλουν σχεδόν αποκλειστικά γυναίκες εφηβικής και μετεφηβικής ηλικίας. Ποιες είναι οι αιτίες που τις προκαλούν;

Φ.Μωρόγιαννης:Γυναίκες ηλικίας 15-30 ετών καταλήγουν να γίνουν ανορεκτικές με αφορμή μια εξαντλητική δίαιτα. Η δίαιτα συνεχίζεται παρότι το βάρος είναι φυσιολογικό και τότε χάνεται ο έλεγχος. Έτσι πολλές γυναίκες γίνονται ελλιποβαρείς και επειδή βγαίνουν στην επιφάνεια πολλά ψυχολογικά χαρακτηριστικά, γίνονται έμμονη ιδέα η πρόσληψη τροφής και παραμένουν ανορεκτικές αν και επιθυμούν να αυξήσουν το βάρος τους. Αντίθετα οι βουλιμικές γυναίκες εξαιτίας της φοβερής πείνας που προκαλούν οι παρατεταμένες δίαιτες, καταφεύγουν στην πρόσληψη τροφής μεγάλων ποσοτήτων, πρόκειται για τα λεγόμενα υπερφαγικά επεισόδια.

Δημοσιογράφος:Υπάρχουν άλλοι λόγοι που κάνουν τις γυναίκες αυτής της ηλικίας ανορεκτικές ή βουλιμικές;

Φ.Μωρόγιαννης : Συνήθως προηγούνται και άλλα αίτια που έχουν σχέση με τη συναισθηματική τους κατάσταση, τις σπουδές, τη σχέση μέσα στην οικογένεια και μεγάλα γεγονότα όπως απώλεια γονέων, διαζύγιο, προβλήματα αυτονομίας...Η δίαιτα πάντως είναι ο τελικός διαμεσολαβητής.

Δημοσιογράφος:Σε ποιο βαθμό επηρεάζεται η καθημερινότητα αυτών των γυναικών;

Φ.Μωρόγιαννης:Οι σχέσεις τους επηρεάζονται καθοριστικά και είναι σχέσεις χαλαρές, τέτοιες που να καλύπτουν την προσωπική τραγωδία που κρύβει αυτή η παθολογική συμπεριφορά.

Υπονομεύεται η γενικότερη ανάπτυξη τους και φυσικά οι διαπροσωπικές σχέσεις και ο σχεδιασμός της ζωής και συχνά δημιουργούνται πολύ σοβαρά προβλήματα, παρότι πολλές φορές είναι γυναίκες χαρισματικές, έξυπνες και με πολλές ικανότητες.

Δημοσιογράφος:Ποιοι παράγοντες λαμβάνονται υπόψη για τη θεραπεία τους;

Φ.Μωρόγιαννης: Η θεραπεία περιλαμβάνει τους παράγοντες που προηγούνται (προσωπικοί) αλλά και τους γενικούς κανόνες.

Δυστυχώς πρόκειται για ένα φαινόμενο που ταλαιπωρεί μερικές φορές τις γυναίκες για μια ή και δυο δεκαετίες και θεραπεύεται δύσκολα.